

Emlékezés régi csíkiakról

2. rész

A következő „arcképet” Borszéki Bélának ajánlom szeretettel.

Borszéki Soma miniszteri osztálytanácsos, Budapesten élt, de szívvel-lélekkel csíki székelynek vallotta magát. A székely ügyeknek úgy Budapesten, mint bárhol feltétlen lelkes támogatója. Ahol valamely székely mozgalom támadt, bármi közművelődési, vagy közgazdasági lévén is az, Borszéki Soma azonnal ott volt az ő agilitásával. Ha egy csíki emberrel Budapesten összetalálkozott, annak ügyét azonnal magáévá tette, s addig nem nyugodott, míg dülőre nem vitte. Elment és elkísérte földijét a minisztériumba, a gépgyárba, a ruhaboltba, avagy a rendőrségre és a kőbányai sörpincékbe, s hajthatatlan készséggel kalauzolta mindenütt.

Czászár József Szárhegy község jegyzője és oda való birtokos volt. Az ő idejében a községi jegyzők, mint ilyenek, még nagyon alárendelt és befolyástalan szerepet tölthettek be. Hogy ő mindemellett egyike tudott lenni a vármegyei ügyeket intéző vezetőknek, az nem jegyzői állásának, hanem egyéni kvalitásának tudható be. Praktikus eszejárásával és hozzászólásaival sok minden - különösen Gyergyót érdeklő - ügy nyert helyes megoldást a törvényhatóság közgyűlésein.

Dávid Antal - a csíksomlyói gimnáziumban az 1860-as években szentferencrendi hittant tanított.

Dávid István a város örökös gazdalanácsosa, gazdag városi trunkus (= törzs, itt valószínűleg család jelentésben B.K.J.) a Martonfalvi filiában. Ő csináltatta az erdőlő hidakat s vette számba a sárprizsmákat. Mikor a vártól a templom felé vezető utat nyitották (Erzsébet - út), annak irányát is ő tűzte ki fuszujkakarókkal és mérte duvaszkából eregetett cérnával. Az ezen út nyitása előtt sártengert képező réten őszi és tavasz folyamán belesüllyedt lovak és bivalyok kivontatását ő eszközölte a város összes láncainak hivatalos rekvirálása mellett. Mint városi első gazdának neki voltak a legszebb és címeres ökrei.

Eránosz Jeremiás Felcsík kerületi főesperes és rákosi plébános volt. Aulikus (= a bécsi udvar konzervatív politikáját támogató -B.K.J.) hajlami miatt a legkisebb népszerűséggel sem rendelkezett. Az ötvenes években a szebeni Reichsrathba cs. kir. biztosnak nevezték ki, s ott hűségesen meg is jelent, amikor a meg nem jelenés tartozott a hazafisághoz, amit ő talán inkább aulikus kilátásokból, mint hazafiatlanságból cselekedett. Mint aulikus papi notabilitás, az abszolutizmus híve volt, s mint ilyen sok császári kitüntetésben és rendjelben volt része. A társadalmi életben ritka bonvivant hajlamaival paptársai előtt kedvelté tudta magát tenni, de a civil társadalom előtt hazafias tekintélyben meglehetősen szűkölködött. Kártyás hajlamairól híres volt, s a falusi megyés búcsúk papi összejövetelei majdnem mindenütt egy-egy ferbli ütközettel végződtek. Róla szólt az az anekdota, hogy a hajnali misén p.a.a.sz-t intonált.

Görög Joachim Gyergyószentmiklóson örm. kat plébános-kanonok. Messze földön ismert ékesszólású hitszónok. Társadalmi érintkezésben előkelő modorú és megnyerően alkalmazkodni tudó ember, kit a nagyközönség tenyerén hordozott. A politikában és társadalmi közügyekben a vármegye vezető férfiai közé tartozott.

(Folytatjuk)

Balogh Rozália (Baby)

(1908-2005)

Váratlanul kaptuk a hírt, hogy 2005. márc. 1-én Budapesten, 97 éves korában elhunyt Cserhalmi Lajosné, Balogh Rozália (alias Baby), női divatszabász és szalonos. Az elmúlt évben még meglátogattam Budapesten, akkor elbeszélgettem vele és akkor nem panaszkodott. Még viccelődött is, hogy ő a testvérénél fiatalabb, tehát jól kell bírja magát. Nemzedéke az elhalt apáink nemzedékéhez tartozott.